

KRÁSY SLOVENSKA

OBRÁZKOVÝ ČASOPIS SOKOLA, VENOVANÝ PROPAGÁCI A OCHRANĚ PŘÍRODNÝCH KRÁS, TURISTICE, HOROLEZECTVU, VODÁCTVU, CESTOVNÉMU RUCHU A JASKYNIARSTVU **5**

Horolezecké výstupy vo Vysokých Tatrách

Pyšný z Měděné dolinky (14. VI. 1949)

Nastupuje se asi 200 m nad normálním nástupem (1198 který vede na Malý Pyšný) z bílé plošinky 50 m nad ledovcem. Vpravo vidíme mohutné převislé stěny, táhnoucí se mezi vrcholky Pyšného a M. P. štítu. Přelézáme je z levé strany rysem, kterým ve spádnicí vrcholu Pyšného navazujeme dále na hranu, kterou jdeme přímo vzhůru. Po šesti délkách lana pěkného lezení v pevné, čisté skále dostaneme se na lávku, nad níž je 20 m mírně převislá stěnka, končící mohutným odchýleným skalním blokem, za nímž jistíme. Nyní pokračujeme mírně doleva na hřeben, několik metrů vlevo od hlavního vrcholku. Trvání 6 hodin, V, použito 2 skob.

František Plšek a Vlastimil Schware.

Východní stěna Rysů (18. VIII. 1949)

Nástup podle 476 A (Kroutil Gelner) až pod spodní část mokrého žlebu, kde 476 A dobočuje vpravo. Přes mírně převislé bloky z pravé strany přecházíme příčně na druhou stranu. Zde sa pokračuje mokřým lámavým žlebem — jeho levou částí až do výše zaklesnutého balvanu. (Typický spojovací žleb už od nástupu viditelný.) Pod tímto je otvor, kterým podlezem a ihned odbočujeme traversem vpravo do stěnky, kterou jdeme kolmo vzhůru na malou skalní lávku, nad níž je malý vytlačující komín. Dále postupujeme na dvě délky lana lehčí částí po pevném terénu až po malý balkonek, nad kterým je převislá stěna (asi 6 m), od které jdeme vzhůru pod spáru, kterou přelézáme sokolíkem až na skalní pole vlevo od hlavního vrcholku rysu. Prvé přezení 8 hodin, V, použito 7 skob.

František Plšek, Jiří Děřda, Aďa Sedláček, Edo Dubovský.

Severovýchodní vrcholek Kopek-Východní piliř od Žabích ples (7. IX. 1949).

Nástup nad Žabím plesem vpravo od vodopádu přes nejvyšší ssuť žlábkem po travnatých malých stupních pod hladkou stěnu piliře. Přejdeme začáteční převis a rysem, táhnoucím se středem kolmé, místy převislé stěny, po které vystupujeme ve spádnicí vrcholu piliře nahoru. Dva uvolněné převisy, tarasící nám cestu, zdoláváme z levé strany (VI). Z plošinky nad posledním převisem jdeme kolmo vzhůru (asi 40 m po pevné skále) na vrchol piliře. Po jeho dosažení stáčíme se mírně vpravo na hranu, která je pokračováním vlastní stěny. Prostoupíme několik snadných bloků a jsme na s.-východ. vrcholu Kopek. Prvé přezení 9 hod., VI, konce II—III, 19 skob.

Frant. Plšek, Vl. Zachoval, Zlín.

Ošarpance JV hřebenem od Rumanovy dolinky (9. IX. 1949)

Středem hladkých převislých ploten, které již z dálky označují Malého Ošarpance. Po dosažení prvních dvou délek lana se stáčíme na hranu, přímo nad Rumanovu dolinku. Na převis, stojící v cestě — jdeme přímo. Odtud se vracíme mírně zpět pod nápadný převis, po jehož zdolání vyústíme na třetí jištění cesty K. G. 606 (jdeme levou částí převisu) (VI). Odtud jdeme středem výrazné nakloněné plotny na ostrý hřeben, kterým pokračujeme přes převislé úseky na vrchol Malého Ošarpance. Pevná skála, čisté lezení. Trvání 6 hodin, VI, 16 skob.

Frant. Plšek, Vl. Zachoval, Zlín.

V. stěnou Přední Bašty z Mangusovské doliny (14. IX. 1949).

Přímo pod vrcholkem stěny běží šikmo doprava vzhůru žleb, přicházející na travnatou lavici. Po ní vzhůru přestoupíme přes žlab na stěnku, vedoucí šikmo doprava vzhůru na plošinku „mužik“. Odtud asi 6 m sestup a 10 m vzhůru. Dále velmi lámavou stěnkou doprava vzhůru asi 40 m (V). Odtud exponovanou, mírně převislou stěnkou přímo vzhůru. Dále již terén dovoluje lehce přístup na vrchol. Prvé přezení 3 hodiny, IV, místy V, bez skob.

Fr. Plšek, Jiří Děřda a Josef Vlach.

Malá snehová veža ľavou polovicou steny

Prvovýstup dňa 3. VIII. 1950 v rámci krajského vysokohorského kurzu (Sokol Olomouc). Táto 550 m vysoká stena spadá nad Čierne pleso javorové (K. G.). Nástup je na pravej z dvoch najvyšších výsiev. 40 m žlebom priamo hore, k začiatku hlbokého mokrého komína. (Až sem cesta Stanislavského, K. G. 1139). Tu vľavo a po strmej trávinatej lávke po ďalších 40 m do mohutného bieleho žlabu, ktorý vznikol v strede vypadnutím skál. Žlabom, a to najprv jeho pravouhlým vhlbením, skoro kolmo hore niekoľko metrov do ľahšieho terénu, ním 1 dĺžku lana a opúšťame žlab niekoľkometrovým traverzom na trávnaté sedielko vľavo od vylámaného žlabu. Trávnatou lávkou ďalej šikmo hore doľava a lámavým, asi 2,5 m vysokým previsom do ľavej rokle, ňou už pohodlne v pevnej skale, často vzpieraním, veľmi zaujímavým terénom a napokon 20 m mokrým komínom stále hore. Často vklínené balvaný.

Prvovýstup 2,5 hod. 1 lezec! V dolnej polovici nebezpečný výstup. IV., dve miesta V. Bublík.

Jar na horách

Nad Tatrami sa rozostrel zlatý deň. Červená lopta slnka, meniaca sa v žltý dukát, zlátila kraj. Popradská nížina, hoc už ozdobená jemnou smaragdovou trávou, pôsobila ešte pusto a fádne. Výšiny kryje panenský sneh, ako jemne zvlnená prikrývka z baršúnu.

Tento biely svet, dekorovaný čiernymi perlami nahých hrebeňov tatranských štítov, naplní človeka úžasom nad kontrastami farieb na nesmiernej palete...

Ako veľký klobúk rozprestiera sa nad nami modrá obloha a ničím nerušené ticho pôvabne vystiera mäkkú náruč a berie do nej drsný, no predsa tak útulný kamenný svet. Ťažko sa tu zohrieva život a zima, kráľovná tejto ríše, dlho bojuje, nechce ustúpiť svodnej jari...

Neúprosné sú líčce donedávna ešte tak zubatého slnka. Nemilosrdne dopadajú a ničia posledné akordy bielej symfonie. Úbočia a svahy, ktoré ešte pred chvíľou zmeravene spaly studený sen chladného ľadu, ožívajú. Ožívajú v lavínách, čo sa rútia do dolín, prelamujú pevnú prikrývku plies, tratiacu sa v priezračných hĺbkach kryštalových vôd. Objavujú sa aj tmavé ostrovy kosodreviny. Zvedavo vystrčené ihlice včasráno sú ešte obalené ľadom ako jemným sklom. Tmavé smreký, večne smutné, ako by povolily z vážnosti a svetlá zeleň, pučiaca na ich starých ramenách, obveseľuje ich záдумčivosť.

Teplý pôvab južných stien, zdôraznený topiacim sa snehom, zdobia drobné biele stužky nespočetných malých vodopádikov. Len hrebene s bizarnými vežicami, vyvolené deti slnečných líčov, s akousi samozrejmosťou prijímajú tieto zmeny. Biele chmáry a mráčky, menšie a svetlejšie, v úctivej výške plá-